

Előfizetési díj.

Vidékekre postán vagy helyben házhoz hordva:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra helyben	1 „
Vidékről egy hónapra előfizetést nem fogad- tatunk el.	

Egyes száraz ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy anna-
tere 6kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30kr.
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvez-
ményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22). Haase
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyilvtári csikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő

Szerkesztői szállás:

Belkirály-utca szeglet trencsin-vár 7. szám hóvá a lap szel-
lemi részét illető közlemények czimzandók.

Az értékesb cikkek díjazatnak.

Készítotok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetés-
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A
„KELET”
politikai és közgazd. napilap
1874. második fél évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.Az előfizetési pénzek, legezelszerűben pos-
tai utalvánnyal kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tisztteletpéldánnyal szolgálnak.

A „KELET” kiadóhivatala.

Az országházból.

Budapest, október 25.

(M. A.) Ünneplés egyszerűséggel tárul-
tak föl a törvényhozók előtt tegnap az ország-
ház termei. A szokásos megnyitási formák, az
összeszokott barátoknak pár havi távollét
után szívélyes találkozása, miniszteri mosolyok
és kézszorítások, ennyiből áll az egész meg-
nyitó ülés sceneriája.Ha valami, úgy csak az elnöki szék-
ből elhangzó beszéd üdvözlő szavaiba vegyült ko-
molyabb hangok emlékeztethették a hallgatót
arra, hogy a magyar törvényhozás egyik je-
lentőségteljes munkaszakának ötödik órája;
hogy átléptük küszöbét az 1874-i országgyű-
lés végső ülésének, melyre az egész haza,
sőt a külföld is legnagyobb érdeklődéssel, a
legfeszültebb figyelemmel tekint.Csak az elnöki megnyitó beszéd juttatha-
ta a szemlélőnek eszébe, hogy nem egyérzel-
műeknek baráti összejövele az, a mi szemei
előtt feltárul, hogy nem tükrözött vissza a
valóságnak hí képet az első találkozásnak szen-
vedélytelen, mosolygó kinézése. Az elnöki meg-
nyitó azon helye, mely szerint „egyedül az
egész háznak jóakaró közreműködése és lan-
kadatlan munkássága lesz képes lehetővé ten-
ni, hogy a ház nagy feladatainak megfeleljen,
— szenvedélyes, dúló pártküzdelmek, meddő,
terméketlen szóharcok elmosódott emlékeit
idézik föl, hogy azoknak megújult fájó hatása
óva figyelmeztessen a visszaesés kerülésére s
jelölje ki az együttes, vállalt munkásságnak
azon egyedül helyes útját, melynek követésea beállott ülésszakot az egész nemzetre nézve
üdvözővé teheti.A kormány sokkal felkészültebben lép
a törvényhozás elé, mint közvetlen elődei.
Munkaterve a részletekig meg van állapítva,
programja egészen kész. Első és legsürgősebb
feladatának az államháztartás egyensúlyba ho-
zatalát jelenté ki s mindenekelőtt ennek meg-
valósítására irányuló terveihez kéri a törvény-
hozás tevékeny közreműködését. Még e hét
folytán beterjesztendi az 1875 évi államköltség-
vetést s az új törvényjavaslatokat, kérvén a
házat, hogy azok előkészítésére gyorsabb mun-
kálkodhatóság céljából a pénzügyi bizottságon
kívül még egy külön commissiot küldjön ki.
Míg e bizottságok dolgoznak, a képviselőház
— a kormány munkaterve szerint — a vá-
lasztási, incompatibilitási, ügyvédszolgálati és
közjegyzői törvényjavaslatoknak még függőben
maradt részleteit intézné el s aztán a pénz- és
adóügyi bizottságok jelentésének beterjesztéseig
nem tartana nyilvános üléseket.Ez a kormány munkaprogramjának első
része. Képes lesz-e vajjon a ház fölemelkedni
nagy feladatainak magaslatára; képes lesz-e
kifejteni az erélyes és kitartó munkásságnak,
az önmegtartózkodó áldozatkészségnek azon fokát,
mely a pénzügyi egyensúly helyreállításához
szükséges: az természetesen még a jövő tit-
ka. Egy bizonyos: az, hogy mostani működése
döntő jelentőségű lesz a nemzet sorsára néz-
ve; hogy belőle a honnak egyaránt „lakadhat
üdv vagy kárhozat.”— A magyar vendégek Zágrábban. A zá-
rábi „Obzor”, a horvát kormánypárt lapja, visszatér
a zágrábi egyetemi ünnepélyre, s családokozását fe-
jezi ki a fölött, hogy míg a többi városok vendé-
gei megértették az ünnepély magasztos — minden
politikai tüntetéstől ment — jelentőségét, a magyar
vendégek magyar zászlókat jöttek keresni Zágrába,
Magyarországra mondandó toasztokat hallani, és Ma-
gyarország javára rendezendő politikai tüntetéseket lát-
ni; meggyőződhetek pedig, hogy nem történt de-
monstráció sem Magyarországon, sem a délszláv-
országban, sem bármiféle szláv eszme érdekében; nem toasti-
roztak továbbá sem Magyarországra, sem a szláv
kölcsonosságra, sem magára Horvátországra; hogy
az üldözött és elnyomott tótok Zágrába siettek az
ünnepélynek örülni, annak a horvátok nem okai. Csak
a tótok pengették az ünnepélyen a szláv burokat, bi-
zonyára csak azért, mivel a magyar burokok csak-
is halotti hangokat hallanak. Ciklikirő mai mondó-
káját a következőképp fejezi be: „Elismerjük, hogy
a Magyarországgal megköthető szövetség és törvény
javunkra van. Ez mindennél erősebb, minden rokon-
szenvűnél szilárdabb alap. /Ki érez sympathiákat
azonban Magyarországon Ausztria iránt? Senki. S az
Ausztria és Magyarország közötti szövetség nem ke-
vésbő előnyös-e Magyarországra nézve? Tiszteljék a
törvényt, fogjuk fel helyesen a közös érdekeket, s
testvérekké leszünk. Az intim barátkozás panasza-
ival pedig hagyjatok fel. Az soha sem járt haszon-
nal rátok nézve. A jövőben pedig teljesen hiányoz-
ni is fog az.”Nagy megerőltetésembe került elnyomni a ne-
vetési vágyat, midőn e nagylelkű szánalmat láttam
arckifejezésében: de még is megtartottam komoly-
ságomat s így szólék:„Azt hittem, kedve lesz megismerkedni Henry
kisasszonnyal?”„Oh tehát úgy hívják! Igaz, ha illő volna, szí-
vesen meglátogatnám — de —”

Habozni látszék.

„Nos?”

„Semmi esetre sem akarnék tolakodó lenni.”

„Ha óhajta, jöjjön most velem.”

Elindultunk. Hunsden alkalmiasít nagyon ok-
talan embernek tarthatott engem, hogy ily módon
akarom bemutatni neki, az én szívem szerelmét, a
szegény kis ügyetlen varrónőt, nyomorult hajlék-
ban; de el volt rá készülve a valódi művelt urat
adni, a mint hogy e jellemzőnek magva meg is
voit benne, habár neki inkább tetszék is azt nyers
burkolat alá rejtetni, mint finom szelleműs külsővel
jelenni meg. Nyájasan, sőt szeliden beszélt velem,
mialatt az utcákon át haladtunk; soha életében
nem volt ily szíves irányomban. Elértük a házat,
beléptünk s felhaladtunk a lépcsőkhöz; midőn felér-
tünk. Hunsden egy más keskenyebb lépcső felé tar-
tott, mely még feljebb vezetett; láttam, hogy padlás-
szobán járt az esze.„Itt vagynak mr. Hunsden?” — szólék nyugod-
tan, kopogtatva Francis ajtaján.— A román egyházi congressus tárgyában
lefolyt választásokról beavatott forrásból a következő
híreket veszi a „P. N.” Való, hogy a választások-
nál sok hamisítást követtek el s e tárgyban bünye-
nyító feljelentések történtek. Az is való, hogy a mér-
sékelt rész nagy többsége Popea választása mellett
buzog, de figyelemre méltó az is, ha Popea karán-
sebesi püspöknek választatnék s ha Popasu hívei ezt
megteszik, ez a rész is Popasura fog szavazni.
Popasunak az arra vonatkozó ajánlatot eddig vissza-
utasíták, mert a maguk részéről Mentianunak ígér-
ték a megválasztást, ha ennek fejében Mentianu hi-
vei Popasura szavaznak. Mint ebből látszik, itt egész
cserebere forog fenn a püspöki székekkel, a mi a
választási jognak szomorú következménye. Popasu
mellett nemcsak Babeesk izgatnak, de mások is, kik-
nek célja sikertelenné tenni a választást. Popasu
jellemezéséhez, melyet a „P. N.” a multkor közölt,
egy vonást emlit még fel. Midőn ő felsége az alsó
vidékeken körutjáltatva, Popasu nem jelent meg tisz-
telgésére s ez reclamációt tárgyát is képezte. Mint
az előadottakból látszik, a román egyházi congressus
ügyei elintézésénél is az erély és tapintat nagy fo-
kára lesz szükség, hogy itt ne ismétlődjenek a szerb
congressusnál tapasztalt viházzások.

A képviselőház ülése oct. 26.

Elnök Perczel Béla, jegyző Szeniczey, Beöthy.
A kormány részéről jelen vannak: Ghycey,
Pauier, Szende, Szapáry, Trefort, Bittó.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelesítettik.

Elnök: fölszólítja a házat a napirend első
tárgyának, az első alelnök választásának foganaiba
vételére.Beöthy Algernon s Huszár Imre olvassák
a névsort, a képviselők beadják szavazatukat.A szavazatok beadása után az elnök s jegyzői
ker a házszabályok értelmében a beadott szavazatok
nyilvános megszámolásába fog.Elnök: Bánó József kapott 102 szavazatot,
br. Simonyi Lajos 45-ti, Mocsáry 8-at, Torma 2-t,
Mednyánszky 2-t, Irányi 1, kettő üres: összesen be-
adatott 162; e szerint első alelnökkül Bánó választat-
ott meg.Következik a második alelnök megválasztása.
Wächter Frigyes és Huszár Imre olvassák a
névsort. A képviselők beadják szavazatukat.Elnök: Beadatott összesen 160 szavazat; eb-
ből kapott Torma Károly 96-ot, Tisza László 45-öt,
Mednyánszky 9-et. Üres volt 5. E szerint megvá-
lasztott Torma Károly.Következik a jegyzők s a háznagy választása.
Beöthy Algernon és Tombor Iván olvassák
a névsort. A képviselők beadják szavazataikat.Elnök: Beadatott 159 szavazat, Beöthy Al-
gernon nyert 154 szavazatot, Széll Kálmán 153-at;
megválasztattak még: Mihályi, Szeniczey, Tombor
és Huszár, Matolay 76, Orbán B. 13 szavazatot
nyert. A többi szavazat eloszlott. Háznagy lett Ko-
vács László 103 szavattal Jankovics M. 55 szavaza-
ta ellenében.Bánó József: Az épen most megválasztott
tisztviselők nevében hódoló tisztelettel mond köszö-
nő.Hirtelen visszafordult; vele született udvarias-
ságánál fogva, kissé zavarba jött az elkövetett téve-
dés felett; szemei a zöld lábszönyegen akadtak meg,
de nem szólt semmit.Beléptünk s Francis felemelkedett asztal mel-
letti ülőhelyéről, minket üdvözölni; gyász ruhája ko-
moly, meglehetősen ünnepélyes, de a mellett választé-
kos külsőt kölcsönözött neki; oltózkodásának egyszerűsége
nem emelte szépségét, de annál inkább igen
méltóságteljes kinézetű; a fehér gallér és közelő ki-
emeléső szolgált mély feketeségű szőr ruhájának;
ékszer semmi sem volt rajta. Francis nyugodt kellem-
mel hajta meg magát most is, mint mindig, ha az
ember először látta őt, inkább tisztelet gerjesztő
mint szeretetre méltó nőnek tűnt fel; bemutatam
neki mr. Hunsden-t, s örömet, megismerhetni őt,
francia nyelven fejezte ki. A tiszta s hibátlan kiej-
tés, a csendes, de kellemes, s meglehetősen erőteljes
hang megtette hatását; Hunsden hasonlóan francziá-
ul felelt; még soha sem hallám őt eddig e nyelven
beszélni. Én az ablakmélyedésbe vonultam vissza:
mr. Hunsden a házi nő felszólítására, a kandalló
mellett foglalt helyet: álláspontomból mind kettőt
s a szobát is áttekinthettem.Ez utóbbi oly tiszta, oly világos vala, úgy né-
zett ki, mint egy szépen kicsiszolt kis skatulya; egy
pohár tele virágokkal állt az asztalon, a kandalló
párkányzatán, a két kis porcellán vázában lévő friss
rozsák, egész air de fête (ünnepies kinézet) adtak
neki.netet a tanusított bizalomért. Az egész háznak lesz
most dolga elég, de legtöbb a tisztviselőknél. Ő
szorgalmat s buzgalmat ígér s támogatást kér. (El-
jenzés.)Elnök: A ház alakulása így beléven fejezve,
benyújthatom az időközben beérkezett kérvény-
ket. Megválasztatván a tisztviselőket, elnök több rend-
beli kérvényt nyújt be, köztük Vas, Máramaros,
Trencsén, Nyitra, Doboka és Mosonmegyék, továbbá
Három és Miskolc várszék kiterjesztését az indokolat-
lanul távollevő képviselők illetményeinek elvonása
iránt, mit a képviselőház helyesléssel fogad. Ezt kö-
vetőleg a ház 9 osztályba sorsoltatnak ki a képviselők
s némi vita után megalapítottak a különböző
kiküldendő bizottságok tagjainak száma, valamint
Ghiozy Kálmán felszólítására elhatározatott, hogy 3
pénzügyi bizottság fog kiküldetni; egy a költségve-
tés, egy az adótörvények s egy a zárszámadások
megvizsgálására,

A Deák-körből.

A Deák-kör oct. 25-iki d. n. értekezletén a
tagok „közép-számmal” voltak jelen. Az értekezle-
tet Gorove István pártelnök következő szavakkal nyi-
tá meg:„Tisztelettel, s azon benső örömmel üdvözlöm
a tisztelt pártot, melyet hosszabb távollét után
ugyanazon ügy hívei s ugyanazon tábor tagjai a
vizontlatás pillanatában éreznek.Azon erős hitben, hogy mindnyájunkat ugyan-
azon gondolat és érzelmek lelkisít az országgyűlés
hátralévő idejét az ország javára a lehető legtöbb
sikerral használni fel, hibáznám, ha helyzetünk emez
uralkodó momentumára kiterjeszkedném s csak azon
óhajást fejeznék ki, adjon Isten nekünk, a kormány-
nak s az egész országgyűlésnek oly végtelenül fon-
tos feladatunk teljesítésére lelki erőt s nem csüggedő
buzgalmat.Még egy érzelm van, t. értekezlet, melyben
minden kétséget kizárólag mindnyájan találkozunk
és ez azon kegyeletteljes azon mély részvét, melylyel
pártunk vezérének, Deák Ferencznek (Hosszas éljen-
zés) szenvedő egészségi állapotát közel egy éve mi s
az egész haza kíséri.Adjunk kifejezést ezen határtalan sajnálkozá-
sunknak szenvedése iránt s azon mély óhajátunknak
s reményünknek, hogy az ég adja vissza egészségét
s így őt nekünk s a hazának minél előbb.Készítendő volna e szerint egy nyilatkozat,
mely az érzelmeket tolmácsolná, s melyet mi mind-
nyájan aláírunk s hozzá eljuttatnánk.Ez indítvány zajos éljenzés s helyesléssel fo-
gadott.Az elnök ezután előterjeszté a képv. ház hol-
napi választásainak sorrendjét. Választandók lesz-
nek: az alelnökök, jegyzők és a háznagy. Paczolay
azt ajánl s Wahrman pártolá, hogy csak hat jegy-
ző választassék s ne hét; ez az indítvány azonban
kisebbségben maradt. Az elnök bejelenté, hogy a
baloldal részéről azon óhaj fejeztetett ki, hogy az
ellenzék részére fenntartott két jegyzői helyre Beöth-
y Algernon s Matolay Etele választassék, s így Hu-
szár Imre elejtessék. A párt abban állapodott meg,Francis komolyan, Hunsden meghatottan né-
zett ki, de mind kettő igen udvarias egymás irán-
nyában: folyékonyan ment francia nyelven a társal-
gás: a legközönségesebb tárgyak komolysággal s
egész illedelemmel lettek megvitatva; úgy hiszem
soha ily mintaképeit az illemnek nem láttam
magam előtt, mert Hunsden (hála az idegen nyelv
által korlátozottosságának) kegytelen volt egész gond-
dal összeállítani mondait, meglátolni kifejezéseit,
mi megakadályozza őt különlegességeit s eredeti mon-
dásait felszínre hozni.Végre Angolhon jött szönyegre s Francis most
kérdőzködni kezdett. Rendre rendre, egész külsője
átváltozott, éppen mint midőn, a sötét éj után, az
ég, a nap feljöttének közelségével más alakot ölt:
előbb csak homloka látszék kiderülni, azután kezd-
tek fényleni szemei, arcvonásai felindultak, s egé-
szen megélnékültek; halvány arca kipirult, bőre át-
látszóvá vált, előttem most szépnek tűnt fel, előbb
csak nőies kinézése volt.Sok mondani valója volt angol vendégének, ki
most nem rég érkezék sziget országából ide, s oly
lelkessé tudtával faggatta őt, mi csakhamar egy
felolvasztá Hunsden tartozkodását, miként a tűz kö-
zelléte életre hoz egy mérges kigyót.

(Folyt. köv.)

„KELET” TÁRCZAJA.

A tanár.

Regény.

Írta: Currer Bell,

Eyre Jane, Shirley stb. szerzője.

Huszonnegyedik fejezet.

(Folytatás.)

Miután hallgatva ült még egy darabocskáig
Hunsden, felemelkedett székéről s nyugodtan jó
éjt akart kívánni nekem; az udvarias kiméletes mo-
dor, melylyel kezét nyújtá felém, (mit azelőtt sohasem
tettem) meggyőzött arról, hogy véleménye szerint
borzasztó boldogság vett rajtam erőt s annyira tönk-
re téve s aláeslyedve, még arra sem vagyok érde-
mes, hogy gunyorát vagy keserű szemrehányásait
gyakorolja rajtam, és egyáltalán itt nincs egyőnek
helye most, mint elnézés — és kiméletnek.„Jó éjt Vilmos!” — szóla valódi szelid han-
gon, miközben arca jóindulatú sajnálkozást fejezett
ki. „Jó éjt ifjú barátom.”

hogy fenntebb említett összes helyekre ismét azok választásának, kik e tisztségeket a mult alkalommal betöltték.

Ezután a bizottságokra került a sor. Ezekre nézve elfogadtattott a ház szabályaiban megállapított szám, azon különbséggel, hogy a véderőről szóló bizottság tagjainak száma is 15-ben állapított meg, a mennyi eddig volt. A párt részéről teendő választásokra a kijelöléssel a volt osztályok elnökei kérték fel, kik a névsort a holnap értekezleten terjesztik elő. Az ellenzékre nézve azon megállapodás történt, hogy a 7-tes bizottságokban 2, a 15-tösökben 5, a 21-esekben 7 hely az ellenzéknek tartatik fenn s a kijelölés az ellenzékre bízatik. Az egyes ellenzéki árszálalok közötti megegyezés létesítésére a baloldal fog fölkeretni.

Ghyecz pénzügyminiszter előadja azon kérelmet, hogy két pénzügyi bizottság választassék: egyik a költségvetés, másik az adójavaslatok megvitására. Mindkettőre vonatkozó előterjesztését a ház egyik közelebbi ülésében fogja megtenni. A párt elfogadja Ghyecz javaslatát.

Gróf Szapáry belügyminiszter, s őt pártolva, Bittó min. elnök, arra kéri a pártot, hogy a teendő közigazgatási előterjesztések is külön bizottsághoz utasítsanak. A párt ezt elvben elfogadja, de e bizottságról majd akkor intézkedik, ha az illető javaslatok előterjesztetnek. A felett különben, hogy a szakszabványok munkálata közvetlenül a ház elé terjesztessék-e, vagy előbb az osztályokhoz: minden egyes esetben a ház határoz.

A speciális ügyekben (föld-dó-cataster, Naszódvilék, bányaugy, állam és egyház közötti viszony, és az alapítványok ügyében) kiküldött képviselő bizottságok mandátuma meg fog újítani. Paczolay e pontnál azt kéri Ghyecz miniszterrel, vajjon a földadó-cataster ügyét az adó javaslatok közé sorolja-e s hogy ohajtja-e minél előbbi tárgyalatását?

Ghyecz y azt feleli, hogy e javaslatot nem sorozza azok közé, melyek tárgyalatására külön adóbizottságot ajánl alakítani, sőt kéri, hogy hagyassák meg ez ügy azon bizottság körében, mely azt eddig tárgyalta. A javaslat minél előbbi elintézését a maga részéről is igen ohajtja. Tudomásul vétetik.

Bittó min. elnök megragadja az alkalmat s előterjesztést tesz a pártnak a kormány által bemutatandó javaslatokról, mely előterjesztését majd közelebb fogja megtenni a házban. A kormány egyelőre összes gondját az államháztartás egyensúlyának helyreállítására s az erre vonatkozó javaslatokra fekteti. A legújabb kölcsön által az államháztartás deficitje 1875. végeig fedezve van, s remélhető, hogy 1876-ban, midőn az új adójavaslatok szintügy, mint a kormány által a megtakarításokra nézve teendő előterjesztések nagyobb mérvben fogják befolyásukat éreztetni, az államháztartás egyensulya teljesen helyreáll. A megtakarításokra vonatkozó előterjesztések szintügy illetik a közp. kormányzatot, mint a közigazgatás és igazságszolgáltatás egész gépezetét. A közigazgatásban a decentralisatio nagyobb mérvre léptetettik életbe, az igazságszolgáltatásban a törvényszékek száma redukáltak és több apróbb igazságszolgáltatási ügynek a közigazgatási tisztviselőkre való átruházása fog javasoltatni. A kormány ez irányban magáévá tette a kilenczes, illetőleg 21-es bizottság javaslatait. Az erre vonatkozó előterjesztések tárgyalását kéri a kormány első sorban, s ha egyéb javaslatot is előterjeszt, mint például az igazságügyminiszter elő fogja terjesztetni a büntető codexet s a polgári perrendtartás módosítására vonatkozó javaslatot: ezek tárgyalása csak második sorban következhetik. Míg a ház bizottságai a költségvetést s adójavaslatokat tárgyalják, a ház a függőben maradt törvényjavaslatokat vitatja meg.

A párt helyeslőleg vette tudomásul a min. elnök előterjesztését.

Zsedényi főveti a kérdést, hogy mi tárgyalassék előbb: a költségvetés-e, vagy az adójavaslatok. Ő a költségvetést ohajtja előbb tárgyalatni, mert meg akar győződni, hogy a kormány miként alkalmazta a takarékoskosságot s hogy a budgetben nincs-e oly kiadás, mint például az állami vasművek dotatioja vagy a keleti vasut kiegészítése? A kiadásokat csak a nélkülözhetetlenül szükséges tételekre akarja szorítani s ezek mérvé szerint megajánlani az adójavaslatokat.

E kérdés függőben maradt.

Az elnök jelenti, hogy a baloldal megkereste annak bejelentésére, hogy a holnap ülésen Möriz Pál indítványozni fogja egy kilencztagu bizottság kiküldését, mely a függőben levő állami zárszámadásokat tárgyalja.

Kerkapoly melegen felszólal e mellett, mert az leginkább a volt minisztereket illeti, kik a felelősséget viselik, míg ez ügyet a ház el nem intézi. Azt hiszi, hogy a zárszámadások fölülvizsgálatának nem abból kellene állani, hogy a számszék által nyújtott összes adataikat ismét revideáltassanak, hanem abból, hogy a tett kifogások és fölmerült nézetkülönbségek felett mondassék vélemény. Ohajtáná, hogy a bizottság kiküldetésére vonatkozó javaslatot a kormány tegye meg.

Ez helyeseltetvén, a kormány bárom pénzügyi bizottság választását fogja ajánlani. Ezek voltak az értekezlet tárgyai, mely 5 órától 6 és fél óráig tartott.

Pénzügyünk.

A „Neue Fr. Presse“ következő londoni levelet közli:

Nem közönséges munkaerő, az, a mi az öreg Ghyeczben rejlik. A „Times“ mely minden befolyása daczára a magyar kölcsön itteni sikerében, mint tudva van, egészen ártatlan, az aláírás napján egy cikket hozott, a melyben minden szépítés nélkül kimondatik, hogy ma már Magyarországnak nincs mit elzalogosítania, hogy tehát angol pénzre többé nem is számíthat. Ghyecz erre fogta magát, viszonylag igen rövid idő alatt az ország pénzügyi helyzetéről egy a Times fejtegetéseit megcáfoló emlékiratot dolgozott ki, s azt a londoni Rothschild-czégnek megküldte, meg akarván őt az utolsó magyar hitelművelten való jelentékeny részvéte iránt nyugtatni. Ez emlékiratból még eddig mi sem hatolt a nyilvánosság elé, azt hiszem tehát, hogy az alanti közlemények érdekelni fogják önöket. A mint hallom, a pénzügyminiszter is exposéjában azon eredményre inte hogy Magyarországon 1867 óta a beruházások többre rugnak mint az ez idő alatt kötött adósságok. Ha ez eredmény a kötött hitelműveletek produktív jellegét akarja bizonyítani, a memorandumban főbb vonaliban közölt 1875-ki budget a financiai fordulat iránti határozatok komoly jellegére tartalmaz utalást. Az 1875-ik hiány ugyanis, daczára a növekedett adóssági terheknél, tizenöt millióra van redukálva. Ghyeczről tudva van itt, hogy nem sanguinikus vérmérséklet szárnyain jutott ez eredményhez. A pessimistikus felfogás, mely a magyar pénzügyminiszternek sajátja, eléggé nyilatkozott az 1874-ki pénztári kezelés megítélésénél. Ghyecz az egyes tételek revideálásánál oly skrupulózusan járt el, hogy minden esetre akadálytalan pénzkészletet biztosítandó, szükségnek látja egy 30 millió lebegő kölcsön kötését, a mi a májusban ismételt demontik daczára meg is kötöttet. A határozottság azonban, a melylyel Ghyecz az adók beszédese körül eljár, valamint a kedvezőbb bevételi eredmények azt eszközölték, hogy a félt hiány messze távol maradt az előirányzott szűszegtől, sőt Ghyecz eredeti számításához képest keveset számíttva, 10 millió többletet mutatott. E mellett az előző évek függő kiadásai kiegyenlítvén, s az állami főpénztárak, valamint az egyes vidéki adóhivatalok oly jövedelmeknek örvendenek, melyek az 1868-ik év kedvező pénztári állását már is elérték. Végül 4.300.000 font sterling, mely az utolsó kölcsönből kibocsátott s aláíratott, mint most absolute igénybe nem vett pénztári felesleg, a jövő év számlájára rendelkezésre marad, s ha a magyar törvényhozásnak az államháztartás szabályozásának nagy de nem kivihetetlen műve sikerül, úgy a magyar állam évekre biztosítva van, s a pénzügyminiszter időt s módot nyer arra, hogy az utolsó, a magyar kincstári utalványok konvertálását czélzó hitelművelet előkészítéséhez fogjon.

A kolozsvári tüzoltó-egylet jelentése 1873—1874-k évi működéséről.

Tisztelt közgyűlés!

Az alapszabály 15. §-a szerént 1874 év január havában megtartani rendelt közgyűlést a parancsnokság az őrtorony és őrtanya felépítésig az egylet tagjai meghallgatása s beleegyezése alapján elhatalasztván, azt miután említett épületek elkészültek és használatba vehetők, a mai napra egybe hívta.

Mielőtt a parancsnokság a t. közgyűlés által reáruházott tisztelet az egylet kezébe leteszi, kötelességének érzi 1873. évi január 26-ától, mint megválasztása napjától a mai napig terjedő időre működéséről számot adni.

Az egylet vagyoni viszonyát tekintve az egylet leltárát és a pénztárnoki okmányolt számadást tiszteletteljesen ide csatolja; melyek szerint kitűnik, hogy a parancsnokság kezelése alá vett 830 frt 60 kr. készpénzt és a lefolyt idő alatt bevett 2099 frt. 91 krt összesen bevétel

2930 frt. 51 krt
ebből kiadott 2606 frt 6 krt.

pénztármaradék 324 frt 45 krt
Ezen kiadási tételeket illetőleg a 2606 frt 6 krt. hová fordítását az idezárt pénztárkönyv és ahoz csatolt eredeti nyugták igazolják.

Tartott a parancsnokság 63 parancsnoksági ülését elintézt 322 tárgyat; minden hónapban a téli hideg időt kivéve tartatott egy részletes és egy össz-gyakorlatot, és évente 3 menetgyakorlatot; teljesítette a színházi és éjjeli őrszolgálatot; 16 tűz-vészsnél és 3 kéménygyulánál oltó készleteivel működött; a városi tanácsához felterjesztéseket tett, melyben az őrtorony és őrtanya felépítését, táviró sodronnyali ellátását, 4 ló megvásárlását, továbbá 8 fizesetést tüzoltónak és egy felügyelőnek, ki az önkéntes tüzoltók szertárnoki teendőit is végzi, beállítását kérelmezvén, sikerült elérni, hogy úgy az őrtorony mint az őrtanya, melyben az önkéntesek mellett a fizesetéseket is elérhetnek, felépítették, a táviró megrendeltetett, kibédi Biasini Domokos ur által 2 lóhoz még két ló vásárlása a városgazdai hivatalnak meghagyatott, a lovak tartására Benigni Sámuel ur által évente két szekér szénája ajándékozott, és az egylet parancsnoksága a 8 fizesetést tüzoltó és szertárnok felügyelőjök beállításával megbízott, és ekkép a fizesetést tüzoltók feletti rendelkezés az önkéntes tüzoltó-egylet parancsnokságára ruházott: továbbá a parancsnokság átirata foly-

tán tüzesetében nem csak a megjelenő rendőrség, hanem a szolgálatra kirendelt cs. k. katonaság, honvéd és csendőrség utasított, hogy a tüzoltószat körül szükséges intézkedésekben a vezénylő tüzoltó parancsnok felhívására segédkezzenek.

Az egylet tagjainak gyakorlati képezetése végett tüzoltó tanár Stierling János meghivatván, az egylet mászó és szivattyus tagjai általa betanítottak és megvizsgáltattak.

Kibédi Biasini Domokosné öngyűsége által az egyletnek egy értékes és díszes selyem lobogó ajándékozatván, az kellő ünnepélyességgel ajándékozó zászlóanyasága mellett felavattatott.

Nagy-Szeben, Nagy-Enyed, Torda városokban és M.-Ludas nagy községekben alakult tüzoltó-egyletek ünnepélyeinél, a tüzoltási eszme megszilárdítása s a keletkezett fiatal egyletek buzdítása végett az egylet magát kiküldötték által képviseltette.

A n.-enyedi önkéntes tüzoltó-egylet gyakorlati kiképezetése végett kikért szakvezetőt Vaszy Zsigmond urat elbocsátotta; jövedelmei szaporítására két zártkörű táncos bált rendezett.

A színházi őrség teljesítéséért a kolozsvári nemzeti színház által az egylet javára két előadás engedtetvén át, mindent elkövetett, hogy az előadásokat minél látogatottabbá tegye, az előadásból befolyó jövedelmet viszonyosságnál fogva, a kolozsmonostori önkéntes tüzoltó-egylettel megosztotta; a Pesten székelő országos tüzoltó központi szövetség tagjai közé az egyletet felvette.

A tagok testi felszerelésére szükséges eszközöket Pestről megszerezte, 40 mászó és 60 szivattyus részére, ezen testi szerelvényekért hátralékban levő 374 frt 80 krt fizetett.

Az egyleti tagok behívása, őrtanya tisztántartása és felügyelete végett egyleti szolgát fogadtott, előbb 6 később 10 frt havi fizetés és ruházat mellett, mely 278 frt 90 krba került; ezen szolgát osztályparancsnok br. Bánffy Kálmán ur 1874-ik évi augusztus 25-ig élelemmel minden díj nélkül ellátta, miért a parancsnokság nem mulasztotta el, hogy br. Bánffy Kálmán urnak ezen tetteért nyilvános köszönetet ne szavazzon!

Kolozsvár városa által az egylet részére megrendelt tüzoltó eszközök Pestről leszállítására 90 frt 55 krt s azoknak fenntartása és igazítására 156 frt 90 krt, az őrtanya telkének stakálás kerteléssel körülvételére 350 frtot, a gyakorlatokhoz szükséges gépek és szerkocsi ki- és beszállítására helybeli bérkocsisoknak 49 frt 40 krt fizetett, ezen utóbbi kiadás több lett volna, ha br. Bánffy Kálmán lovait többször e célra, minden díj nélkül át nem bocsátja.

A mászók és szivattyusok tüzesetknél szabad működésük biztosítása végett szervezte a rendfentartó osztályt, mely osztálylyal együtt az egylet működő tagjai száma 207.

Ezekből mászó 29,

szivattyus 51.

rendfentartó 123,

dobos 2,

kürtös 2,

foglalkozás szerint pedig:

tisztviselő 32,

kereskedő 28,

ügyvéd 20,

tanár 6,

hírlapszerkesztő 2,

orvostudor 2,

czipész 21,

vendéglős 4,

bádogos, pék, üveges, cukrász, ács,

egyetemi polgár, gyógyszerész 2,

szijgyártó, asztalos, orvos, ügyvédsegéd 4,

kőműves, mészáros 8,

magányzó 5,

tanító 6,

lelkész 3,

lakatos, színművész 3,

nyomdász, harangöntő, gépész,

zenész, festő, mézeskalácsos,

mérnök, aranyműves, timár,

flaszterező, szőcs, szappanyos, keresek 1.

Az egyleti tagok közt 65 háztulajdonos van, ezek közül 19 mászó és szivattyus, 44 rendfentartó, mely szám a háztulajdonosoknak jöllehet legközelebb érdekelvén, köznyűsségét tánteti fel, tekintve, hogy Kolozsvárt 25,551 lélek és 3296 lakház van, minden tüzoltóra esik 128 lélek és 16 lakház. Az egylet mászó és szivattyus tagjaira minden egyénre 316 lélek és 39 lakház.

Az egyletbe belépett 39 új tag, kilépett 29, kitöröltetett 7, meghalt 4, ugymint Hozonnai Károly, Szabados János, Csesteri István s a rendfentartók közül Krémer Ferencz, kiket az egylet szokott díszszel temetett el; az egyleti tagok közül a Victorinál 100 frtig halálesetre biztosítva van 77.

A rendfentartó osztály 123 belépő új taggal szaporította az egyleti tagok számát.

A hatóság részéről egyletünk a legnagyobb pártolásban részesült.

A helybeli sajtó kezdettől fogva ezen intézményt kitelhetőleg pártolta és mindent elkövetett, hogy a közvéleményt részünkre megnyerje.

Az egylet tisztí személyzetében változás állván be, ugyanis szertárnok Andráschofszky Frigyes az egylet kebeléből kilépven, helye Böckel Zsigmond szakaszvezetővel töltetett be; kilépett segéd-

tisztek Kalmár Dezső és Biró Endre helyére Bándi György és Mayer Sándor, és ezek kilépével Ineza József, Nyárádi Lajos lettek megválasztva, Böckel Zsigmond szakaszvezető megürlt helye Steiger Józseffel töltetett be.

Még mind az alakulás és szervezkedéssel levén a parancsnokság elfoglalva, tevékenységének legnagyobb részét a kibontakozással töltötte, az intézmény előhaladására keveset fordíthatott, azonban a városi hatóság pártolása és támogatásában bizva, igen közel látja az időt, hogy minden veszélyre készenállónak mondhatjuk magunkat s ekkép a várokozásnak megfelelhessünk, mit minden megfeszített igyekezet és szívós kitartás mellett eszközök hiányában ohajtásunk szerint elérni eddig nem lehetett.

Tüzoltó tagtársak!

Visszapillantva eddigi működésünkre, azon meggyőződésre jutunk, hogy egyletünk mint fiatal csemete, nagyobb gondozást és kitartást igényel, hogy erős fává váljék.

Mindenekelőtt tehát fogadjuk fel ujjalag, hogy önkéntesen elvállalt kötelezettségünket hűséggel és lelkiismeretesen teljesíteni fogjuk továbbra is, mert nem a tagok száma, hanem azok önfeláldozó buzgalma egyedül az eredmény biztosítóka.

Legyen közöttünk jövőre is összetartás, a veszály órájában ezen jelszót tartjuk meg:

Mindnyájan egyért, egy mindyájunkért!!!

Külföldi szemle.

Kolozsvártt, oct. 28. 1874.

A francia közvéleményt a mult héten a vasárnap oct. 18-án tartott négy képviselőválasztás eredménye foglalkoztatta. A diadal mindenütt a köztársasági jeitötteknek jutott; három helyen tényleg övék volt a többség, egy megyében pedig pótválasztás volt szükséges, mely azonban a republicanusoknak igen kedvező kilátásokat nyit. Pas-de-Calais megyében Brasme köztársasági s Deliste-Engrand urak közt folyt tegnap a szűkebb választás. Az eredmény még ismeretlen, de annyi bizonyos, hogy még vereség esetén is igen csekély lehet a többség, mely Brasme urat megbuktatja. A megyei bizottságok özi ülészaka a mult héten megkezdődött. — A nyolczvanhat megyéből eddig összesen nyolczvanegy elnökválasztás eredménye ismeretes. Az elnökök közül 34 monarchista, 33 köztársasági és 14 bonapartista. — E héten a lapok sokat beszéltek a cabinetben készülő változásokról; pozitív alapjuk azonban e híreknek eddig nem igen van.

A német birodalmi gyűlés császári rendelettel oct. 19-re hivatott össze. Egyébiránt még mindig az Arnim-ügy foglalkoztatta a közvéleményt. A legfőbb törvényszék is elvetette a gróf szabadlábra helyezése ügyében beadott kérvényt; a polgári törvényszék pedig visszavetette a keresetet, melyet Arnim gróf a végből nyújtott be, hogy az államügyész civilis uton igazolja tulajdonjogát a kérdéses okmányokra nézve. Pesseatore vizsgálóbíró, Tessendorf államügyész és Rietzel törvényszéki jegyző a törvényszék megbízásából Párisba utaztak, hogy a tényálladékat a hely színein vizsgálják meg. Az illetők esütőrtökön este érkeztek a francia fővárosba s rögtön kihallgatták a követségi tisztviselőket. A berlini lapok ez ügyre nézve több érdekes közleményt hoztak.

Ezekből kitűnik, hogy a pert Vilmos császár parancsára kezdték; a császár ezt azon okból rendelte el, mert Arnim gróf maga fenyegette a külügyi hivatalt azzal, hogy a törvényszék segedelmét fogja igénybe venni. Egy másik közlemény azt állítja, hogy Arnim ur maga sem tagadja a kérdéses okmányok hivatalos jellemét, de az iratok csak akkor fogja visszaadni, ha a törvényszék rendeli el visszaadásukat. Arnim gróf fia a héten a „Times“ben nyilatkozatot közölt, melyben egyes hírlapok állításai ellenében kijelenti, hogy atyja semmiféle okmányt közzétenni nem akart, s hogy a zsúratra vonatkozó okmányokat sem ő, hanem a berlini kormány hozta nyilvánosságra. Erre a „Presse“ azon megjegyzést teszi, hogy az ifju Arnim gróf e nyilatkozata nem vonatkozhatik azon zsinati okmányokra, melyeket ő a „Presse“ ápril hóban közvett.

Az angol lapok jelentése szerint Nana Sahib az indiai lázadás egyik fővezetője, a cawnporei iszonyu mészárlás előidézője, kit tizenkét éven át nem birtak az angolok megtalálni, oct. 20-án éjjel elfogott Gwaliorban; azonosságát csakhamar constalták. Most nagy gonddal őrzik; már kihallgatták s haladéktalanul megkezdik a pert ellene. Nana igen előkelő gazdag főnök volt, ki mindig jó barátságot tettetett az angolok iránt. Midőn a sipoy-lázadás Indiában kitört, ő Cawnporeban egy ideig szintén jól viselte magát.

De alig lázadtak fel itten is a benszült csapatok, ő ölkére állt s Wheeler tábornokot, ki az ott levő európaiakkal elsáncolta magát, ostromolni kezdte. Az ostrom 1857. julius 7-ikétől e hó 24-ikéig tartott; az angolok roppant szenvedések daczára hősiesen védték magukat. Jul. 24-én Nana Sahib követet küldött hozzájuk s azt ajánlta, hogy szabadon elvonulhatnak, ha leteszik a fegyvert s készleteiket és kincseiket átadják. Az ajánlat elfo-

zadtattott s 27-én 900 európai — kétharmadrészkül nő és gyermek volt, a folyóhoz ment s ott csónakba ült, hogy a másik partra keljen át. De alig ülték a szerencsétlenek a csónakokba, mindkét partról borzasztó tüzelést intéztek ellenük; egy részük azonnal megölték; az életben maradókat visszakísérték a városba. Itt a férfiakat azonnal meggyilkolták, a nőket pedig elzárták s iszonyatos módon kínozták. Azon hirre, hogy közelednek az angolok, Nana Sahib jul. 15-én a még életben levőket mind kivégeztette. Holttestüket egy mély kutba dobták. Azóta Nana eltűnt; az angol kormány folyton kerestette, de nem tudott nyomára akadni. Többször fölmerült már elfogatásának híre, de az mindig alaptalannak bizonyult. Végre azonban a cawnporei tigris — a mint nevezték — mégis a kormány kezébe került s most meg fogja kapni régóta megérdemelt büntetését.

A spanyol csatáiról nem sok érdekes hír érkezett. Don Carlos az öreg Elio tábornokot nevezte ki serege főparancsnokává. Lozano százados, a hírhedt kegyetlen carlista főnök, a kormány csapatai által elfogatott.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Budapesten octob. 28. 10 ó. — p. d. e.

Érkezett, octob. 28. 11 ó. 20 p. d. e.

A Deákpárt tegnap igen fontos ülést tartott; a választási ügyek elintézése után a választó összeférhetlenségi javaslatok tárgyalattak; az erdélyi census ügyében élénk vita fejlődött ki: Szapáry saját nézetét, Kemény Gábor a felsőház módosítását védte; pártunk a kérdést nyílt kérdésnek nyilvánította, egyebekben a főrendek módosítványai mindkét javaslatra csaknem kivétel nélkül elfogadtattak. Ma a közjegyzőséget tárgyalja pártunk.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, oktob. 28. 1874.

— Szász Gerő kolozsvári ev. ref. esperes tartott sikerült beszédet a protestáns egyetemen. Megkezdése előtt a budapesti szénártói ref. templomban, melynek alapítója volt: „Micsoda igazság?” Emelte, hogy a vallás iránti kétely, mióta emberek lakják a földet, mindig uralkodott az emberi szíveken, hajdan úgy mint most. Csak az a különbség, hogy e kétely Jézus korában így nyilatkozott: „mi az igazság?” most pedig így kiált föl: „mi a vallás?” Szólok kifejté, hogy ha a vallás mi voltát meg tudnók magyarázni, akkor az nem volna többé vallás, mert nem volna titokzatos. A vallás fölfedezése az örök titok, melyet emberi ész föl nem deríthet. Példát is hoz föl szónok arra, hogy volt idő, mikor az emberek vallást teremtettek titkok nélkül s az az eredmény volt, hogy a templomok üresek voltak, s a hívők égetek a vágy után az elvesztett titkok birtokába visszajutni. Nem csak a templomban szent a vallás, ne csak ott legyen az; a mit az ember tesz, gondol, tervez, lengje át az isteni félelem, az örök igazság megismerése s minden dolgunk, tervünk megszenteltetik általa.

— Moller „Tudós női” élvezetes szemléletére mentünk tegnap a színházba s bosszúságot, elégedetlenséget hoztunk magunkkal, oly botrányos képszerűség, ide-oda kapkodás, akadozás jellemző a legtöbb szereplőre. Valóban esodáljuk színészeinket, kikben legalább annyi nemes ambíciót méltán felleltünk volna, hogy bár a classicus darabok iránt tanúsítsanak egy kis kegyeletet. Így a sugától mindent előbb hallva, mint a szereplőtől, szinte jobban szerettük volna, ha sorba ülve a színpadon mindenik kezébe veszi szerepét s úgy olvassa el. Akkor, a felsülés aggályától menten, talán, valamivel jellemzőbb játékot is látnunk volna. Kivétel csak is Kassai (Trissotin), némileg Szentgyörgyi (Crysal) és K. Pappné asszony (Armand) érdemeltek s kicsiny szerepeikben Szacsai (Ariste) és Ditrói (Vadius). A szereposztás ellen ismételt kifogást emelhetni: Henriette szerepét miért nem adta Eibenschütz Mari s Szacsai és Krasznai miért nem cseréltek szerepet; Clitander szerelmes alakja sokkal inkább illik vala Szacsaihoz, meg Krasznai a jó szívű nagybátyja kicsiny szerepében kevesebb szerkedt volna meg. Hát Némethi Irmának derogált volna-e a tetszelgő Béli szerepe, ki mindenkiről azt hiszi, hogy beléje szerelmes. Csoda-e aztán, hogy ily előadások mellett kug a színház az ürességtől?

— A kolozsvári színtársaság igen szép koszorut küldött Szathmáryné jubileumára, friss virágokból, két impozáns szalagcsokorral s egy harmadik szalaggal körülölvén, melyen Szathmáryné követhető kitűnőbb szerepeinek neve olvasható arany-nyomásban, ugymint: Carbonelné, Zimmerné, Fruzina, Fadette, Sárkányó grófné, Klára, Adelgunda, Belise, Pitanier asszony, Krisztina, Petronella, Mogoriné, Genovéra, Deodato, Godard asszony, Dorotya. A két impozáns csokorszalag két-két végében egy rónyi hosszúságban uszik le a koszorútól. Az

egyik moire-antique kék pántlika, a másik három-tényérnyi nemzeti szalag. Ez utóbbi egyik végén ismét aranynyomásban ez olvasható: „Szathmáry-Lacz-kőcyné asszony 1874. év október 26-dikán ünnepelendő jubileumára kegyelesek kötelesség teljesítésül, Kolozsvárt, 1874. október 24.” A másikon pedig: „Művésznőnk! Pályatársnak! a kolozsvári nemzeti színház igazgatósága és tagjai közül: Fehérváryné H. A., Gerecsné M. L., E. Kovács Gyuláné, Mátyr Béláné, Neszedva Anna, K. Pappné Sz. P., Zoltáné Erzs, Ditrói Mór, Fehérváry Antal, Földényi Béla, Gerecs J. E. Kovács Gy. Marcell G. Mátyr Béla, Nagy György, Sebestyén Lajos, Zalonghy Elemér.”

— A budapesti nemzeti színházban Szathmáryné 25 éves jubileuma megható ünnepélyrel ment véghez. A függöny felgördülvén, a drámai és operai tagok — hátuk mögött a ballet tagjaival — gyönyörű képet nyújtottak. Ekkor egyfelől Felekylépett ki, másfelől az ünnepelt művésznő Felekyné és Prielle vezették ki. Feleki csinos beszédben, mely a művésznő érdemeit kiemelte, tolmácsolá az ünnepély fontosságát. Ezután Lendvai a színház, Náday a pályatársak, Szigligeti Jolán a pályatársnő, Lendvainé a kolozsvári színház tagjai, Horváth Teréz a kecskeméti színház, Köles Mariska a színi képezde nevében babér- és ezüst-koszorúkat nyújtottak át. Szathmáryné, midőn kilépett s az ünnepély végével, szünni nem akaró taposokban részesült. A közönség azután is a darab folyama alatt s a felvonások végével zajosan kihívta a művésznőt.

— Szilágy József hosszabb külföldi utazásából visszaérkezett Budapestre.

— Szász Károly „Erdélyi ut” cím alatt néhány költeményét fogja fölolvadni a Kisfaludy társaság mai ülésében.

— Szász Károly a protestáns egyetemen közgyűlésen fölolvastatott „a lelkesjelöltek számának folytonos apadásáról” cím alatt. Felolvasása elején konstataja Szász, hogy ez idő szerint a protestáns ifjak közül mind kevesebben lépnek a hitoktatói, illetve papi pályára. Konstataja azt is, hogy a papnöveldék száma is fogyóban van, s a meglevők is néptelenek. Felolvasó ez elszomorító körülmény okát abban keresi s találja, hogy különösen a politikai pálya foglalja el ifjainkat, sokan gyakorlati ténre lépnek s a műgyetemet is sok bivatott erő von el az egyháztól. 1848 után a papi pálya hosszu időn át nem volt más az ifjuság szemében, mint menhely a nyomor ellen. A mai viszonyok e nézetet is megváltoztatták s most egy 11—12 évig iskolába járt ifju bizony nem igen veti magát után az 500—600 forinttal díjazott lelkesi állomásnak. A papi pálya elveszté idylli, vonzó erejét, s a népül is nagyobb részt kihalt az egyház iránti ragaszkodás. Hogy az ifjak nem lépnek többé papi pályára, arra egyik fő ok az is, hogy a modern tudományok mai napság oly szembetűnőleg visszás viszonyban állanak már a vallási hitcikkelyekkel. Az ifju kénytelen nem hinni az elavult vallási dogmákban, elég esze van ahhoz, hogy a bibliában előforduló csodáknak a legkevésb hitelt se adjon — s im, ha maga sem hiszi e meséket, nem prédikálja azokat a népek? A becsületes ifju visszaborzad attól, hogy egy egész életet át szent dolgokról hazudozzék, hogy élte végeig a kétely s lelkiismeretlenség közt járja a vesztett tojástáncot. S még ez idő szerint is azt követelik az ifjútól, hogy a vallást úgy tanítsa, mint azt hajdan tanították, mikor a legszörnyebb bibliai csodákban nem hinni botrány volt, mikor egy Galileit börtönrre vetettek, a miért a föld forgását nem úgy, de jobban magyarázta, mint a biblia. Mit tesz ily körülmények közt a becsületes ifju? Vagy nem tanít hitet, vagy ha tanít, vallásellenességgel vádoltatik. Ohajtánám kimondani, hogy csak oly községek válasszassanak ezután papot, melyek a papi állást bizonyos fizetési minimummal biztosítani tudják s akarják. Egyébként — ugymond felolvasó — ne féljünk kimondani, hogy a 16. századbeli reformáció még nem volt az utolsó; elődeink csak utat törtek valás-fejlesztésre. Nem forradalomtól várjuk a reformációt, de lassu, de biztos s sikeres munkálkodástól. (Éljen! Éljen!) E beszéd mint a „Ref.” írja, roppant hatást keltett a gyülekezetben. Mindenki át volt hatva a mondottak igazsága által s másodpercig tartó csend állott be.

— A székesfehérvári ásatásoknál már felbontották ama kápolna boltozatát, mely alatt Mátyás király hamvait sejtették. Üres volt.

— Erdővidéken Felső Rákoson october hó 16-án Székely-Magdó Miklóst neje Pál Anna ittás állapotjukban történt összekoczanásuk közben kés által meggyilkolta. — Egyik szomorú intő példája ez is a székes italok mértéktelen használatából eredő szerencsétlenségeknek. Ugyancsak Erdővidéken kis-Baczonban a közelebbi napokban pusztító tűz vész dühöngött; 4 székegy gazdának összes gazdasági épületei az emésztő lángok marlalékja lett.

— A román hadgyakorlatok 21-én kezdődtek meg Maja és Ferhinc közt, Jálomicza felé. Három dandár működött a fejedelem vezénylete alatt. Miként szakértők és román lapok állítják: a gyakorlat sikerült. Katonáság, tisztek, törzskar mind jól betöltötte helyét. A jelen volt idegen hadseregekbeli tisztek elismerésüket nyilvánították a katonaság magatartása iránt, kiválóan pedig a honvédség, drabantok és lovasság iránt. Jelen volt a török kormány küldötte is, Azis bey ezredes, ki Németország-

ban hadi tanulmányokat tett, s ki csak 20-án érkezett a fővárosba s rögtön kiment a táborba, hogy a szemlében részt vehessen. Okt. 22-kén nyugnap volt és az idegen tisztek visszatértek Bukarestbe. E hó 24-én folytatták a gyakorlatokat Kolintina térséin, hova az egész jálomiczai hadsereg összehívott. Megint egy napi szünet. 26-ára pedig Kolintina és Banyásza közt az új zászlók kiosztásának ünnepélye volt kitűzve. Pár nap múlva nagy ünnepélyre készülnek a románok, t. i. Mihály fejedelem szobrának leleplezésére.

— A pápa életmódjáról ezeket írja egy francia lap: Daczára 82 éves korának, télen-nyáron fél hat órákor fél fel és minden segítség nélkül fel is öltözik. Miután néhány imádságot leporogtatott, egy kis kápolnába megy, hol több rendbeli „religiu” mint Krisztus bölcsőjének (!) egy darabja, Krisztus keresztjéből egy jó nagy darab fa, sz. Veronika fátyola, keresztelő szt. János koponyájának egy darabja, szt. Péter fogai, — itt misét mond. Fél 8 órákor egy kisebb kápolnába megy. A reggeli után, mely levesből és fekete kávéból áll, Antonalit fogadja. Később lap olvasáshoz fog, nevezetesen át olvassa az „Osservatore”-t és a „Voce della Verita”-t. Ezután a magán kihallgatások következnek. Fél 2 órákor ebédel. Az ebéd igen frugalis: zöldség, római frittura és gyümölcsből áll. Erre sétat tesz a vatricani kertben. A faszor, melyet leginkább kedvel, gyönyörű narancsfákban áll; kedvenc helye egy vaslőcza egy szomorn fűz alatt a Zitellaforrás mellett. Nagyon forró napokon egy sűrű faszor választ, melynek sűrű árnyéka van s melynek végén a loupdesi barlang látható miniatúra alakban szűz Mária szobrával. A kert alsó részén a virágágyakban virágbeutóba kiültetve ez olvasható: „Pio nono, pontifice massimo.” Késő gőnyedten ugyan, de azért még elég erőteljesen jár-kelet botjára támaszkodva; csak ritkán tart pihenőt, hogy mint mosolyogva szokta mondani, megkímélje az öreg bibornokok lábait, kik kisérni szoktak. Ezután ismét kihallgatásokat ad; 9 órákor egyszerűen vacsorál és aztán lefekszik színtén komornik segítségével nélkül. Minden este tiszta lengyolcsot tesznek be neki, melylyel lábán egy sebet sajátkezüleg be szokott kötni. Eműtét alatt gyakran dalolni szokott félhangosan. A pápának különben erős és csengő hangja van. Egyszerű vas ágynban hál, melynek nincsenek függönyei, a hálóteremben nincs szőnyeg, kivéve az ágy előtt. Könnyen és nyugodtan alszik; egészsége jelenleg kitűnő. Az orvos és sebész hetenkint egyszer látogatják őt meg, megtapogatják üterét s aztán elbocsátja őket, ha constatálják, hogy nincs láza, gyakran ártatlan malitiosus megjegyzésekkel bocsátja el őket.

— Az egyetemi jogász-segélyző egyesület elnökségére Mihály Ferencz 67, ifj. Biási Domakos 51 szavazatot kapott. Ennyit felkérés folytán utólagosan megmlitendőnek tartánk.

KÖZGAZDASÁG.

Árjegyzék.

Oct. hó 22-én tartott hetivásárról (alsó ausz. mérő középar.) Tisztabúza 3 frt 96 kr. Elegybúza 2 frt, 55 kr. Rozs 2 frt. 70 kr. Árpa — frt — kr. Zab 1 frt. 40 kr. Törökbuza — frt — kr, Pityóka 1 frt 17 kr. Marhahus fontja 20 kr. Kolozsvárt, oct. hó 22-én. 1874.

— A nagy-enyedi piacz ára octóber hó 8-ról 1874. Tisztabúza 4 frt 50 kr, rozs 3 frt 25 kr, elegybúza 3 frt 60 kr, zab 1 frt 30 kr. széná 2 frt 80 kr, fa 9 frt, marhahus 18 kr, konyhaliszt 12 kr, riza 20 kr, paszuly 16 kr, köles 28 kr, burgonya 1 frt, só 5 kr, disznózsír 58 kr, bors 76 kr, hagyma 6 kr, fokhagyma 8 kr.

Felelős szerkesztő: Szász Béla

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Oct. 27-én 5% Metalliques 69.25 frt. Kamat —. — 5% Nemzeti kölcsön 73.70 frt 1860 Kölesön 108.—. Bankrészevény 975 — Hitelintézet részvények 231. 50 London 110.35 ft. st. Ezüst 105.— Cs.kir. arany 524 Napoleondor 888.—

Urbéri kötvények: Magyarországi 75.75. Temesi 76.— Erdélyi 73.25 Horvátországi 79—

Nyilttér.)*

Válasz a „Kelet” idei 222. számában „Bizottsági tag” aláírással megjelent n-enyedi levélre.

Motto: Az ur méltó az ő szolgálójához és a szolgáló az ő urához stb..

(Folyt. és vége.)

f) kiderült, hogy Z. A. sz.-biró a sebesvizi helységekből a tavaszi és nyári időnyen s főleg szőlőmunka idején utasítására berendelt tudatlan népespoorthól 50-vel küldötte az emberek saját szőlőjében s egyéb munkára, a mikor is ezen új nemű robot huzamos éveken keresztül így folyván, az ekként teljesített munka

*) E közzétett felszólalásoknak szánt rovat alatti közleményekért csupán a sajtó-hatóság irányában vállal felelősséget. Szász

nap a titokban beavatott utbiztosok által 100-va 1 jegyzetett be az államlistába.

g) Kiderült, alvinczi D. Gy. B. Gy. és Zs. Sz. földmives polgároknak 1867-ben a főkörmányszékhez tett panaszos feljelentésében foglalt több nehezítő ténykörülmény valósága, a melyben panaszlók különösen hangsúlyozták, hogy ők az általánosan mozgásban hozott esküdtek hajhászásait ki nem állhatván többé; e kényszerített kalákák gyakori ismétléseivel saját szántásukkal vannak visszavetve mindannyiszor.

h) Kiderült karnai G. J. paraszt marhas embernek 1868-ban Z. A. sz. biró előnyére tett hamis esküje, a kinek s még öt társának a kiszállandó törvényszéki vizsgálat előtt kevés napokkal a sz. biró oly czélszól juttatott 2—2 forint jutalmat, hogy annak idején s különösen a velők eszközölt erdőmegrohanásérti kikérdezés alkalmával — habár esküvel is — valljanak mellette; míg végre az eskülettel ily szemlemben megtörténvén, akkor történt az is, hogy R. P. törvényszéki irnok vérbirójának 10 napi erőszakosság és fenyegetések közt eszközölt működését — mialatt többeknek igaz vallomása megfordítva dicéltatott be — megrestelvén; több napokig megtagadta szolgáltatást, mely időre aztán Z. A. sz. biró maga állította helyébe P. A. városi jegyzőt... s így aztán jól volt minden s a hamis esküvő is a felhagyási határozatot gyártó juris doctorok által minden bántalom nélkül fölmentetett.

i) Kiderült P. A. Sebesvizi parasztnak katona fiától egyelőre Z. A. sz. biróhoz küldött 10 forintnak visszatartása, illetőleg eltagadása stb.

Ezek voltak tehát a b. t. ur által meg nem nevezett 3 körülmény helyett a kolozsvári kir. t. székől megbíráltás végett a bizottsághoz átvitte, a melyeknek esetleges elővétele akár az egyik akár a másik kiderült esetre vonatkozik a Z. A. elleni vizsgálat elrendelésének épen szükségére mutatkozott... Itt a száraz tények beszélnek uram, s vajmi szomorú vállalat az, a midőn valaki a tiszta valósággal szemben az olvasó közönség előtt neveltségig kicsinyes előzetéseit kívánja producálni, a melyeknek kiegészítésére aztán szabad jánitorné asszonyomnak is beleszólni, még az író vagy felfogadott tollnok keszre veszi észre magát, miként nála az embert személyesítő kellékek hiányozván — gyáva együgyűségében maga a megtestesült fabula...

Hasztalan itt már a további erőlködés, valamint azon bérekesztő megjegyzéseivel sem sokra megyen b. t. ur, a hol fölhozza, hogy mi a perfolymán velünk érintkezőket piszkoltuk, a Curia végpeén „helytelenítést” használt s végre, hogy a bizottság helyesen intézkedett, a midőn 1868-ban határozatilag kimondta, hogy fölünk ügyvédi ellenjegyzés nélkül beterveztést nem fogad el.

Ezek egy ily nagyfontosságú ügy bírálatánál mind megannyi kicsinyeségek lévén, ezek felsorolásával csak az van elárulva, hogy önök ott fenn a töltésekből már végleg kifogytak. Azonban, hogy semmivel adósok ne maradjunk, magunk igazolására azt a kérdést tesszük, hogy ha őnt b. t. ur személyes szabadságától, életmódjától, egészségétől épen a bírások bűnösfelelősségtől volna meg annyit évekig ártatlanul — föltéve ha az emberi becsület feltételezésére tud adni valamit — üldözéssel szembe ugyan bizony tudott volna-e hallgatag maradni? bajjal hisszük! s így a Curia „helytelenítésével” sem lettünk oly nagyon megrova, miután ez az összetétel erkölcsi kötelek szempontjából is övének egy kis elégtétellel tartozott, már hogy aztán illeték ada fenn a mi kényszerült leleplezéseinkre mily dicsőséget arattak, abba osztozni nem kívánunk... épen így sárban marad b. t. ura mi kisebbitésünkre felhozott harmadik argumentumával is, a mennyiben az 1868. decz. 2-iki beadványunkban észlelt ténykörülmény valósága a felhagyási határozatban is elég kivehetően belévén ismerve, annál kevésbé volt szabad bennünket jogos beterveztéseinktől jövőre elzárni.

Ugy hisszük, hogy b. t. urnak e sorokkal elég kimerítő választ adtunk, s hogy e becses lap olvasói se legyenek épen közönszók, tájékozás végett Z. A. sz.-birónak fölmentése után csak pár hétlet elkövetett nem mindennapi praevenciatóját emlitjük meg, a ki, egy még föl nem szabadult határrezsben lévő peres természetű lábföldből északának idején kétszeresen díjazott emberekkel, a törökbuzárt leszedetve, elhozatta... erre egybíránt nekünk édes kevés megjegyzésünk lehetne, miután Z. A. sz.-birónak ennél sokkalta nagyobb tényeivel is exoffo meg kelle barátkoznunk legfeljebb az olvasó közönség közül egy elszánt halandó, ha megkísérti az erdélyi provinciába egy ily szolgabírónak párját találni; míg nekünk befejezésül az kérdésünk van b. t. urhoz, hogy miután grammatisticai doctrinájából az utókor számára néhány deákszt megmentett, hogy azzal mise álljunk hátrább, kérdje meg méltóságos főispánját, hogy a fennebbi mulatató productumokra — quid dixi?

Beder Károly.
K. Butyka Lajos.

27 kr

(407)

(1-3)

HOROWITZ F.

új nyitott
bécsei kézműárak központja
Bécs, Wiedener Hauptstrasse 20,
a Pál-egyházal szemből.

felülmúlhatlanul nyújt e nemből. Nagy választék ripsz-, skót- plaid- és esküvői-kelmékből, minden színű hűtőrekből, továbbá legnehezebb és legjobb minőségű bécsi ruha-, szélés zsinor-barchent, 1/2 széles vászonszövetekből, finom üng-chifonból, rózs- és lilaszín ágyneműből, lendmaszt-törölköző- és asztalkendőkből, 1/2 széles hosszonyvegek, mátrix- sivat és ezer meg ezerféle más cikkek, de róli vagy darab számra nem drágábban 27 kr-nál. Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

(317) A sokféle, különösen órákra és arany cikkekre vonatkozó hirdetések közt, némely csak a vidéki közönség részére van szánva. Óvakodni kell a vásárlástól, ha az eladó ezéje nem nyújt elegendő kezességet. A tölem vásárolt órákat és arany tárgyakat mindig becséreltem vagy visszavettem, és a legszigorúbb üzleti jóhitelőség bizonyítéka!

Hihetetlen, de igaz!

10 és 12 frt. egy valódi angol ezüst henger óra, tömör lánczsal, medaillonnal, tokban, kulccsal, 5 évi jótállás mellett és egy tartalék órával. Ugyanily chronométer órák finomul aranyozva csak 12 frt 50 kr.

15 és 20 frt. egy gyakorlati, jó, kemény remontoir-óra, ugyne, császár óra, legjobb gyártmány, a mit csak képzelni lehet, orvosoknak és lelkészeknek nem lehet eléggé ajánlani ez órákat, mert ecclatás bizonyítékok vannak, hogy az efféle órák egyetlen percczel sem változnak.

15 és 18 frt. egy modern katona-óra, könnyű, csinos, amellet felette elegáns és izlées, amellet fűdolog, hogy igen pontos és mesés olcsó, az ily órához mindenki kap egy dívatos óralánczot órákulccsal, tokot, medaillont 5 évi jótállás mellett.

Csak 18 vagy 25 frt. egy valódi angol ezüst horgony-óra, savonett duplafedéllel, legfinomabb metszéssel, lánczsal és jótállási térítvénnyel.

Csak 13 frt. egy valódi angol ezüst, tűzben aranyozott chronometer-óra lánczsal, talmiarany medaillonnal, bőrtokkal és jótállási térítvénnyel.

Csak 16 vagy 17 frt. egy valódi angol Prince of Wales- remontoir-óra, leg-erősebb csőűreg, kristályüveg és nickelműszerrel, tömör talmiaranyból, ez órák előnye mások felett, hogy kulcs nélkül lehet felhuzni; ezekhez kap mindenki egy lánczot, medaillont és jótállási jegyet ingyen.

Csak 14 vagy 17 frt. egy egészen kicsiny valódi ezüst, valódi aranyozott hölgy-óra nyaklánczsal és jótállási jeggyel.

Csak 20 frt. egy valódi angol, tűzben legfin. aranyozott ezüst chronometer-óra dupla köpenyvel legfin. zománczozva, lánczsal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 18 vagy 20 és 25 frt. a legfinomabb ezüst valódi angol horgony-óra, 15 rubintá lánczsal, medaillonnal, bőr tokkal és jótállási jeggyel.

Csak 20 és 25 frt. egy ezüst, kulcs nélküli remontoir-óra lánczsal és medaillonnal.

Csak 40, 50 és 60 frt. arany hölgy-órák gyémántokkal.

Csak 30, 35 és 40 frt. egy valódi angol ezüst remontoir-óra kettős edéllel, jótállás mellett, szabadul. előlva.

Csak 23, 25, 27 frt. egy arany hölgy-óra lánczsal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 35, 45, 50 frt. egy valódi angol arany horgony-óra kristály üveggel.

Csak 60, 75, 100 frt. egy finom arany remontoir-óra kristály üveggel, 105 és 115 frt. dupla fedéllel.

Csak 200—300 frt. egy valódi angol chronometer remontoir, dupla fedéllel és kristály üveggel.

Ezen kívül minden bárhol, vagy bárki által hirdett óranemek olcsóbban.

Igazítási műhely.

Régi órák, gyakran drága családi ereklyék, igazítatnak s új gyanánt állítatnak helyre. Az igazítások ára 5 évi jótállással 1 1/2, 3, 5—10 frt.

Aranyárak

a bécsi cs. kir. pénzverde által hivatalosan megpróbálva.

Gyűrűk.

Hölgy-gyűrűk: 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15 frt. Pecsénymó-gyűrűk férfiaknak: 8, 10, 11, 12—20 frt.

Mátka-gyűrűk: 5, 6, 7, 8 frt.

Arany óralánczok.

Lánczok, rövidék, kulccsal: 15, 20, 25, 30, 35—80 frt. minden kigondolható alakban.

Lánczok, hosszúak sima és tagonirozott szorítóval, gyönggyel vagy rutával: 28, 30, 35, 40, 50, 55, 60, 65, 70, 80—150 frt.

Arany medaillók.

urak és hölgyek számára. valódi kövekkel: 14, 16, 18, 20, 22, 24, 30, 35, 40, 45, 50 frt.

Arany garniturok.

Brocheok és fülbevalók: 18, 20, 24, 30, 35, 40 frt.

Valódi gyöngyökkel v. kövekkel: 36, 40, 45, 60—200 frt.

Gyémántv. brillánsal: 60, 80, 90, 100—150 frt.

Arany fülbevalók.

Lencsék gyermeknek: 1.25, 1.50, 1.75, 2, 3 frt. kövel és anélkül.

Levélbeli megrendelések.

postai utánvét, vagy az összeg beküldése mellett, 24 óra alatt teljesítenek. Kivá-
natra órák és arany árukat, utánvét mellett, választás végett megküldetnek, s a meg nem tartott
darabokért a pénz visszaszolgáltatnak.

Aram olcsóbbak a legolcsóbbaknál bárhol, s igényeimel a kor színvonalán állók.

Mindazok, a kik új órákat vagy arany tárgyakat kívánnak rendelni,

Mindazok, a kik régi órákat vagy régi arany árukat kívánnak újakkal becsérelni, kéret-
nek czégemhez fordulni,

FROMM FÜLÖP,

óra- és arany-áru-gyáros,
Rothenthurmstrasse 9 sz. a Wollzeileval szemben Bécsben.

Kérem a czéget jól megjegyezni.

STEIN JÁNOS

erd. muzeum egyi. könyvkereskedése Kolozsvárt ajánlja

a téli idény közeledtével

a következő jeles, szépirodalmi munkákat a t. olvasóegy-

letek-, casinók- s egyáltalában a szépirodalom barátai-

nak,—kik nyilvános olvasó könyvtárak élvezetében nem

részesülhetnek—szíves figyelmébe:

GIL BLAS DE SANTILLANE.

Irta Le Sage,

franciából fordította Benedek Lajos.

Képes kiadás. 4 csinos kötet. Ára füzve 5 frt.

Két erkély szobácska.

Regény. Két kötetben. Irta Flygaré Carlén Emilia.

Ára 2 forint.

TÉLI ESTVÉKRE.

Jeles külföldi írók beszélyeiből. 2 kötet ára 2 frt.

A tűzhely tücske.

Elbeszélés. Irta Dickens (Boz) K. Ára 80 lr.

Egy uri társaság.

Regény. Gaboriau E. után francziából fordítva. 3 kötet.

Ára 4 forint.

LECOQU UR.

Regény. Irta Gaboriau Emil. Francziából. 9 kötet.

Ára 9 frt 40 kr.

Pampelonne lovag.

Történeti regény. Irta Gondrecourt A. Francziából. 7 kötet.

Ára 7 forint.

A szerzetes uralma vagy Róma a 19-dik században.

Irta GARIBALDI tábornok.

2 kötet bolti ára 4 forint helyett csak

1 frt 50 kr.

A KALANDOR.

Történeti regény. Irta Montépin Xavér. Francziából. 9 kötet.

Ára 9 frt 40 kr.

A fekete mise.

Regény. Francziából. Irta Ponson du Terrail. 4 kötet.

Ára 4 forint.

Szótárak:

Továbbá franczia — német:

RAMEAU, neues Wörterbuch der deutschen und französ. Sprache nach den besten Quellen bearbeitet. 2 Bände Broschirt 3 fl., in Halblederband gbd. 4 fl 50 xr.

SACHS, encyklopädisches Wörterbuch der französischen und deutschen Sprache. I-ter Theil, französisch—deutsch, complet, broschirt 16 fl 80 xr. in Halblederband 19 fl 20 xr. II-ter Theil, deutsch—französi. in Vorbereitung wird im Jahr 1878 complet.

SCHMIDT, vollständiges französ. — deutsches und deutsch — französisches Hand-Wörterbuch. 2 Theile in 1 Bande broschirt 3 fl 60 xr., in Halblederband 4 fl 32 xr.

SCHUSTER & REGNIÉR, neues und vollständiges Wörterbuch der deutschen und französ. Sprache 2 Bände broschirt 5 fl 40 xr. in Halblederband 7 fl 02 xr.

THIBAUT, Vollständigs Wörterbuch der französ. und deutschen Sprache, 2 Theile in einem Halblederbande gbd. 70-te Auflage 5 fl 10 xr.

TASCHENWÖRTERBUCH, neuestes franz. — deutsches und deutsch — französisches in einem Bande Gheftet 1 fl. in Leinenband 1 fl 40 xr.

(9)

Papiere, Visitenkarten, Petschäfte

und andere

Schreib - Requisiten.

Alles feinsten Qualität zu nachstehenden Spottpreisen.

Motto des Hauses: Auch billige Waare kann gut sein.

Franz. Briefpapiere

mit Gratis-Empfehlung jeder beliebigen Namen, Buchstaben und Farben.

100 Stück Otta, fein, weiß fl. — 45

100 " " engl. gerippt oder feint fl. — 65

100 " " gerippt, in vielen Farben fl. — 75

100 " " Quart, fein, weiß, gerippt fl. — 85

100 " " engl. gerippt, fein, feint fl. — 1

100 " " Couverts, Otta, weiß fl. — 30

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

(10—*)

Papiere, Visitenkarten, Petschäfte

und andere

Schreib - Requisiten.

Alles feinsten Qualität zu nachstehenden Spottpreisen.

Motto des Hauses: Auch billige Waare kann gut sein.

Franz. Briefpapiere

mit Gratis-Empfehlung jeder beliebigen Namen, Buchstaben und Farben.

100 Stück Otta, fein, weiß fl. — 45

100 " " engl. gerippt oder feint fl. — 65

100 " " gerippt, in vielen Farben fl. — 75

100 " " Quart, fein, weiß, gerippt fl. — 85

100 " " engl. gerippt, fein, feint fl. — 1

100 " " Couverts, Otta, weiß fl. — 30

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

100 " " f. Otta, gerippt, farb. Pap. fl. — 50

Ugyan csak

Stein János kereskedésében

kaphatók:

Az ember testének szerkezete

és élete.

Dr. Thomé után.

120 magyarzó ábrával. Ára 1 frt.

A magyar nyelv és irodalom

rövid története.

Irta Imre Sándor. 3-dik kiadás.

Ára 1 frt 80 kr.

(2-3)

(405)

S22. 1874.

82. 1874.

(1-3)

(408)

(406)

(1-3)

(404)

(